

DE MOORD OP SANDRINGHAM CASTLE

Van dezelfde auteur:

De moord op Windsor Castle
De moord op Buckingham Palace

*Hare Majesteit de Queen
onderzoekt*

**DE
MOORD OP
SANDRINGHAM
CASTLE**

ROMAN

S.J. Bennett

Vertaling Irene Paridaans

Nieuw Amsterdam

Oorspronkelijke titel *Murder Most Royal*. Uitgeverij Zaffre,
imprint van Bonnier Books, Londen

© 2022 S.J. Bennett

© 2023 Nederlandse vertaling Irene Paridaans / Uitgeverij Nieuw Amsterdam

Alle rechten voorbehouden

Omslagontwerp Nick Stearn en Iker Ayestaran

Omslagbewerking Rouwhorst + Van Roon

NUR 302/332

ISBN 978 90 468 3111 3

www.nieuwamsterdam.nl

Elizabeth II, 1926 – 2022

*Dit boek is opgedragen aan de koningin,
in liefde en dankbaarheid*

DEEL 1

DE HAND VAN HET LOT

*We erven de aarde niet van onze voorouders,
we lenen hem van onze kinderen.*

– Native American spreekwoord

December 2016

Het meisje op het strand stapte het zonlicht in en keek uit over de slikken aan de horizon. Ze had de vogelkijkhutten gecontroleerd aan het eind van het pad naar het natuurreservaat van Snettisham, aan de kust van Norfolk, om te zien hoe ze de storm van de nacht ervoor hadden doorstaan. Overdag fungeerden de hutjes als onderkomen voor vogelaars die van heinde en ver kwamen om de ganzen, de zeemeeuwen en de steltlopers te observeren. 's Nachts schuilden er nog weleens mensen voor de koude zeewind, om bier te drinken en... andere dingen te doen. De laatste storm had enkele hutjes verwoest en meegesleurd naar de achtergelegen lagunes. Tot haar grote vreugde hadden de vrijwilligers van de Royal Society for the Protection of Birds deze keer de huisjes van steviger materiaal gebouwd.

Eenmaal weer buiten tuurde ze naar de horizon. Een van de dingen die ze zo leuk vond aan deze plek was dat het strand hier, aan de rand van East Anglia, aan de uiterste oostkust van het Verenigd Koninkrijk, op het westen uitkeek. Vanaf het strand keek je uit over de Wash, een baai die wel wat weg had van een rechthoekige hap uit de kustlijn tussen Norfolk en Lincolnshire, waar een handvol rivieren uitkwam in de Noordzee. Hier geen bleekroze zonsopgangen; de zon was achter haar rug boven de lagunes opgekomen. Voor haar lag een zware mistbank die in het waterige licht een gouden gloed had gekregen, en werd weerspiegeld in de slikken zodat je nauwelijks kon onderscheiden waar de aarde ophield en de lucht begon.

Niet ver van de lagunes, iets verderop langs de kust links van

haar, lagen de drassige uitlopers van landgoed Sandringham. Normaal gesproken zou de koningin al zijn gearriveerd, zo vlak voor Kerstmis, maar het meisje had nog niets vernomen, wat nogal vreemd was. Samen met de zonsopgang en het getij was de komst van de koningin altijd een betrouwbaar baken in het verglijden van de tijd.

Ze keek omhoog, boven haar hoofd vloog een formatie rietganzen over, terug van zee. Nog hoger cirkelde een blauwe kiekendief. Snettisham Beach had een grauwe, sombere sfeer over zich. Het betonnen pad waar ze overheen liep en de skeletachtige houten structuren die achter de kiezels uit de modderige slikken oprezen, waren overblijfselen uit de oorlog van haar overgrootvader. Het afgraven van grind dat gebruikt werd voor de aanleg van start- en landingsbanen had lagunes gevormd, waar zich nu duizenden eenden, ganzen en steltlopers verzamelden die zich stevig lieten gelden met hun geroep, getoeter en gekwaak. De meeuwen waren tientallen jaren weggebleven, zei haar vader, na de onafgebroken oefenbombardementen op zee. Dat ze waren teruggekeerd, was een overwinning van de natuur. En mijn hemel, wat had Moeder Natuur deze kleine overwinninkjes hard nodig. Ze had het zo zwaar te verduren.

De vogels zelf waren buiten beeld, maar ze hadden het dan ook druk. De uitgestrekte slikken in de verte waren het toneel van een recente massaslachting; in de modder stonden duizenden pootafdrukjes in alle soorten en maten, van brilduikers en strandlopers die zich, als het water zich had teruggetrokken, tegoed deden aan de beestjes die in het zand leefden.

Opeens werd de aandacht van het meisje getrokken door een zwart-wit harig bolletje dat van links naar rechts door de blubber stoof. Ze herkende het dier: een bordercollie uit een nestje in het dorp van iemand die ze nou niet direct als een goede vriend beschouwde. De eigenaar was nergens te bekennen en de pup rende naar het dichtstbijzijnde houten frame; zijn aandacht werd blijk-

baar getrokken door iets wat ronddobberde in het grijze zeewater dat om de voorste verrotte houten paal kolkte.

Door de storm lag het strand bezaaid met allerlei soorten rommel, menselijke en natuurlijke. Dode vissen lagen tussen plastic flesjes en dichte kluwen rafelende visnetten. Ze dacht aan kwallen, die spoelden hier ook wel aan. Dat domme hondje zou er weleens een hap van kunnen nemen en gestoken of vergiftigd kunnen worden.

‘Hé!’ riep ze. De pup negeerde haar volledig. ‘Kom hier!’

Ze begon te rennen. Met wild zwaaiende armen holde ze over de strook korstmos en zeekraal die naar het kiezelstrand leidde. Eenmaal op het slik welde het zeewater op in elke voetafdruk die haar Dr. Martens achterlieten.

‘Sta stil, sufferd!’

De pup had zijn tanden in een natte, amorfe bundel gezet, en schudde die heen en weer. Net toen ze hem bij zijn halsband greep draaide hij zich om en keek haar aan. Ze trok hem opzij.

Het drijvende bundeltje was een oude plastic tas van de supermarkt, uitgerekt en gescheurd. Tussen de met elkaar verknoopte handvatten staken twee bleke tentakels naar buiten. Ze pakte een stok, tilde daarmee de tas hoog op zodat de pup er niet meer bij kon en keek gespannen in de zak. Het was geen kwal, maar een ander soort weekdier, bleek en opgezwollen, bedekt met zeewier. Ze besloot de tas mee te nemen zodat ze hem later weg kon gooien, maar toen ze met de worstelende pup aan haar voeten terugliep naar het strand, glibberde de inhoud door een scheur in de tas en plofte neer in het vochtige, donkere zand.

Het meisje nam in eerste instantie aan dat het een gemuteerde, bleke zeester was, maar toen ze beter keek en met haar stok het zeewier wat opzijschoof, besepte ze dat het iets anders was. Ze verbaasde zich erover hoe menselijk het ding eruitzag, met die op vingers lijkende tentakels aan een kant. Opeens zag ze goud blinken. Op de een of andere manier was een van de tentakels in een

metalen voorwerp terechtgekomen, rond en glanzend. Ze boog zich wat dieper voorover en telde de dikke, wasachtige 'tentakels': een, twee, drie, vier, vijf. De gouden schittering was afkomstig van een ring om de pink. De 'tentakels' waren voorzien van loslatende menselijke nagels.

Ze liet de kapotte tas uit haar handen vallen en zette het op een gillen.

1

De koningin voelde zich lichamelijk en geestelijk een wrak. Ze keek Sir Simon Holcroft na met een mengeling van spijt en machteloze woede, pakte een schone zakdoek uit haar handtas naast haar bureau en veegde daarmee haar druipende neus schoon.

‘De dokter is vastbesloten... Een treinreis is nu uitgesloten... De hertog mag al helemaal niet reizen...’

Als ze niet zo'n knallende hoofdpijn had gehad, zou ze de juiste argumenten hebben kunnen vinden om haar privésecretaris te overtuigen van het eenvoudige gegeven dat men nu eenmaal altijd met de trein naar Sandringham reisde. De reis van Londen naar King's Lynn stond al maanden in de agenda. De stationschef en zijn ploeg verwachtten haar over vierenhalf uur; ze zouden elk stukje koper hebben opgewreven, elke perrontegel hebben geveegd, en ongetwijfeld hun uniformen naar de stomerij hebben gebracht om er voor de gelegenheid weer piekfijn uit te zien. Men week nu eenmaal niet van het protocol af vanwege een druiptneus. Als al je botten nog heel waren en er recentelijk geen familieleden waren overleden, dan ging men moedig voorwaarts.

Maar ze had wél knallende hoofdpijn. Haar korte toespraak was doorspekt geweest met hoestbuien. Philip was er niet bij geweest om haar te steunen, want hij lag in bed, net als gisteren. Hij had het griepvirus ongetwijfeld opgelopen van een van de achterkleinkinderen tijdens het kerstfeest dat ze voor de hele familie hadden gehouden op Buckingham Palace. ‘Kleine kweekschaltjes’ had hij ze genoemd. De kinderen konden er uiteraard ook niets aan doen, maar zij liepen natuurlijk van alles op op het kinderdagverblijf en

de basisschool, en verspreidden dat als wandelende biologische wapens om zich heen. Welk gezinnetje kon zij daar de schuld van geven? Op dat moment zagen ze er allemaal kerngezond uit.

Ze nam de hoorn van de telefoon op haar bureau op en vroeg of ze doorverbonden kon worden met haar man.

Hij was wakker, maar niet helemaal helder.

‘Wat? Praat eens wat harder, mens! Het lijkt wel of je ergens op de bodem van een meer zit.’

‘Ik zéi...’ Ze pauzeerde om even haar neus te snuiten. ‘... dat Simon heeft gezegd dat we morgen moeten vliegen naar Sandringham, in plaats van vandaag de trein te nemen.’ Ze zei er maar niet bij dat Simon ook had gesuggereerd dat Philip eigenlijk helemaal niet mee zou moeten gaan.

‘Met de helikopter?’ blafte Philip.

‘We kunnen moeilijk met een 747 gaan.’ Haar hoofd deed pijn en ze was prikkelbaar.

‘In het leger mochten we... hatsjie! ... niet vliegen als we verkouden waren. Verrekte gevaarlijk.’

‘Jij gaat echt niet zelf vliegen.’

‘Als mijn trommelvliezen springen mag je Simon persoonlijk namens mij de schuld geven. Hij is knettergek. Hij weet helemaal niet waar hij het over heeft.’

De koningin besloot maar niet te benadrukken dat Sir Simon helikopterpiloot in het leger was geweest en dat de arts die hem had geadviseerd ze echt allemaal op een rijtje had. Hij had goede redenen om de voorkeur te geven aan een snelle vliegreis boven een lange treinreis. Philip was vijfennegentig; nauwelijks te geloven, maar waar. Hij zou eigenlijk gewoon in bed moeten blijven met die koorts. Hemel, wat een jaar was het geweest, en wat een passende afsluiting was dit. Ondanks de geweldige festiviteiten rond haar verjaardag in de lente was ze blij dat 2016 er bijna op zat.

‘Ik ben bang dat het besluit vastligt. We vliegen morgen.’

Ze deed net alsof ze Philips gierende inademing niet hoorde, die

ongetwijfeld de opmaat was van een hele serie klachten, en legde de hoorn weer neer. Het was bijna Kerstmis en het enige wat ze wilde was zich rustig onderdompelen in het vertrouwde comfort van het landelijke Sandringham, en in staat zijn zich te concentreren op haar papierwerk zonder dat de letters voor haar ogen alle kanten op zwommen.

De herfst en vroege winter waren vol onzekerheden geweest. Het Brexit-referendum en de Amerikaanse verkiezingen hadden voor diepe verdeeldheid gezorgd in Whitehall en Washington, die alleen door een stevige hand hersteld kon worden. Al die tijd was de koningin gastvrouw geweest voor presidenten en politici, ze had ambassadeurs begroet, medailles opgespeld en liefdadigheidsbijeenkomsten bijgewoond, voornamelijk op Buckingham Palace, de plek die ze 'het gouden kantoor aan de rotonde' noemde. Nu lokte Norfolk haar, met zijn open vlaktes en uitgestrekte dennenbossen, zijn moerasland, weidse Engelse luchten en zwevende vogels.

Ze droomde er al dagen van. Sandringham wás Kerstmis. Haar vader had het daar altijd gevierd, en daarvoor de vader van haar vader, en dáárvoor weer diens vader. Toen de kinderen nog klein waren was het makkelijker geweest Kerstmis in Windsor te vieren, maar de Kerstmissen uit haar eigen kindertijd vonden plaats in Norfolk.

De volgende dag vloog de helikopter het koninklijke paar – deken-tje over de knieën, hondjes aan de voeten – langs de prachtige middeleeuwse torens van Ely Cathedral noordwaarts naar King's Lynn. Al snel maakte het moeras plaats voor akkers, afgewisseld met dennenbosjes, omheinde weilanden en natuurstenen huizen. Onder zich zagen ze heel even de zachtroze Regency villa van Abbottswood; tot haar verbazing zag de koningin een roedel herten traag over het grasveld kuieren. Daarna volgden de stoppelige,

onberispelijke velden en de verspreid liggende bosjes van het Muncaster-landgoed, waarvan de uitlopers grensden aan een van de koninklijke boerderijen, en tot slot de velden, dijken en dorpjes van Sandringham zelf. Toen de helikopter een scherpe bocht maakte ving de koningin een glimp op van het zeewater in de Wash, en een minuut later verscheen vanachter een rij dennenbomen Sandringham House in haar blikveld; de formele en informele tuinen, de meertjes en de golvende grasvelden, groot genoeg om op te landen.

Het huis was gebouwd voor Edward VII, toen hij Prince of Wales was, een victoriaans roodstenen geval, een sprookjesvariant van wat een jacobijns huis zou moeten zijn; mensen die geïnteresseerd waren in architectuur vonden het over het algemeen wanstaltig. De koningin was, net als haar vader, dol op de eigenaardige hoekjes en gaatjes. Philip, die nogal een uitgesproken mening had over architectuur, had weleens vergeefs voorgesteld de hele zaak te laten slopen. Het belangrijkste waren echter de acht hectaren veen, moeras, bos, akkerland en boomgaarden die het omringende landgoed vormden. De koningin was een buitenmens, en hier konden Philip en zij in alle rust een beetje boeren. Oké, ze stonden niet in de stromende regen hekken te repareren en ze hoefden niet midden in de nacht bij het lammeren te helpen, maar ze hielden van deze plek en zorgden ervoor, omdat het hun eigen stukje van de planeet was. Hier, in het noorden van Norfolk, konden ze hun bijdrage leveren aan de verbetering van de wereld: voor de dieren, voor de consumenten van hun oogst, voor de arbeiders die het land bewerkten, voor de toekomst. Het was een erfgoed waar ze niet mee in de openbaarheid traden (Charles' ervaringen hiermee maakten duidelijk waarom), maar wel een erfgoed dat hun zeer ter harte ging.

Vanuit haar kantoor in de werk vleugel van het huis keek Rozie Oshodi net op tijd op van haar laptop om de helikopter over de

boomtoppen te zien verschijnen voordat deze voet aan de grond zette. Rozie was de assistent-privésecretaris van de koningin, en ze was die ochtend al per trein gearriveerd. Op dit moment was de vleugel met stafkamers, met daarin het functionele edwardiaanse meubilair - en in zekere zin het hele huis, en daarmee de hele natie - haar domein. Sir Simon, die het Private Office bestierde met de kwalificaties van de admiraal en de ambassadeur die hij had kunnen zijn, was voor de eerste helft van de vakantie afgereisd naar Schotland. Zijn vrouw Sarah en hij mochten een cottage op Balmoral gebruiken als dank voor zijn voortreffelijke werk gedurende de herfst, en als gevolg daarvan was Rozie twee kostbare weken lang de baas. 'Het komt nu allemaal op jou aan,' had haar moeder tegen haar gezegd. 'Ik wil je niet opjagen, maar bedenk wel dat je zoiets als de eerste zwarte Thomas Cromwell bent. Jij bent de rechterhand van de koningin. Haar ogen en oren. Verpruts het niet.' Ze kende haar moeder niet als een groot aanhanger en kenner van de Tudors. Hilary Mantel had een hoop op haar geweten.

Zo vlak voor Kerst verwachtte Rozie niet dat ze het erg druk zou krijgen. Als er geen kloosters gesloten en geen koninklijke huwelijken gered hoefden te worden, bestond de voornaamste taak van het Private Office uit het contact onderhouden met de regering, het managen van de communicatie en het regelen van alle openbare optredens van de koningin. Maar Whitehall en Downing Street waren zo goed als gesloten tijdens de feestdagen, de media richtten zich op kerstverhalen, en het eerstvolgende openbare optreden van de koningin was pas over drie weken, en dat betrof dan ook nog eens een teaparty in het dorp. Thomas Cromwell zou zich te pletter vervelen. Rozie had zich bijna helemaal door het restje e-mails heen gewerkt dat in haar inbox nooit de status 'dringend' had bereikt. Maar een uurtje geleden was er een nieuwe binnengekomen. Het zou zomaar kunnen dat deze vakantie uiteindelijk toch niet zo rustig zou verlopen als ze had verwacht.

Mrs Maddox, de onberispelijke huishoudster, en haar ploeg hadden zich in een rijtje opgesteld bij de voordeur om het koninklijk paar te verwelkomen. Binnen rook het heerlijk naar het houtvuur dat achter hen knapte en kraakte in de salon waar de familie later die middag bijeen zou komen voor een drankje en een spelletje. De honden, blij dat ze weer terug waren, trippelden opgetogen naar binnen en Philip ging linea recta naar bed.

De koningin kon het nog net opbrengen om in de lichte en frisse salon met uitzicht op de grasvelden een paar versgebakken *mince pies* en een pot darjeelingthee soldaat te maken. In een van de erkers stond al een kerstboom klaar, de takken waren deels versierd met rode en gouden ballen, de familie zou de volgende dag de rest doen. Normaal gesproken koos ze zelf de boom uit, maar daar was dit jaar geen tijd voor geweest. Dat was een klein offer dat ze graag bracht voor een knusse middag binnen, iets waar ze erg aan toe was.

Juist toen ze met Mrs Maddox de activiteiten voor de komende dagen had doorgesproken, verscheen Rozie in de deuropening van de salon. De efficiënte assistent-privésecretaris maakte een reverentie en tot haar verbazing zag de koningin dat ze een gesloten laptop onder haar arm geklemd hield. ‘Majesteit, hebt u een ogenblikje?’

‘Is er iets mis?’ vroeg de koningin, in de hoop dat Rozie ontkenkend zou antwoorden.

‘Dat niet, maar er is wel iets waar ik u van op de hoogte wil brengen.’

‘O, jeetje.’ Ze keken elkaar even aan en de koningin slaakte een zucht. ‘Naar de kleine salon dan maar.’

Ze ging Rozie voor naar de naastgelegen kamer. Het zijden bloemetjesbehang gaf de ruimte een vriendelijke, vrouwelijke sfeer, enigszins in contrast met de levendige vogelbeelden die Philip daar had neergezet: herinneringen aan zijn favoriete tijdverdrijf op het landgoed.

Rozie deed de deur achter zich dicht. De koningin hief haar hoofd en keek haar aan. Op haar naaldhakken was Rozie, een beeldschone jonge vrouw van dertig, ruim een meter tachtig lang. Op haar leeftijd haalde de koningin amper nog de één vijftig en was ze eraan gewend geraakt tegen iedereen op te kijken. Letterlijk dan. Ze vond het meestal niet erg, behalve als ze tegen lange, dove hertogen en ministers moest schreeuwen. Gelukkig beschikte haar APS over een uitstekend gehoor.

‘Oké. Wat is er aan de hand? Toch niks met de nieuwe president?’

‘Nee, Majesteit. De politie heeft contact gezocht. Ik ben bang dat ze iets hebben gevonden.’

‘O?’

‘Gisterochtend is er een hand gevonden, op de slikken bij Snettisham Beach.’

‘Een menselijke hand?’ vroeg de koningin geschrokken.

‘Ja, Majesteit. Hij was aangespoeld door de harde wind, verpakt in een plastic tas.’

‘Hemeltje. Enig idee waar die vandaan kan zijn gekomen?’

‘Van Ocado, Majesteit, een bezorgdienst. Zij bezorgen boodschappen van Waitrose.’

‘Ik bedoelde die hand.’

De APS fronste haar wenkbrauwen. ‘Nog niet. Ze hopen het slachtoffer snel te kunnen identificeren. Om een van de vingers zat een ongebruikelijke ring, dat zou kunnen helpen.’

‘Is het dan een vróúwenhand?’

Rozie schudde haar hoofd. ‘Nee, van een man. Het is een zegelring.’

Eindelijk begreep de koningin waarom Rozie die laptop bij zich had. Sir Simon zou zonder dat ding binnen zijn gekomen maar gelukkig, gezien de omstandigheden, was hij er niet. Haar privé-secretaris zou haar elke ‘onaangenaamheid’ hebben willen besparen, maar na negentig jaar levenservaring, een abdicatie, een wereldoorlog, het vroegtijdige verlies van haar vader en een hele serie

familieschandalen, was zij beter in staat onaangenaamheden te verdragen dan wie dan ook. Rozie was realistischer. Vrouwen begrepen elkaar, vond de koningin. Ze kenden elkaars sterke en zwakke kanten, en onderschatten vooral die sterke niet.

‘Mag ik eens zien?’ vroeg ze.

Rozie zette haar laptop op een klein bureautje bij het raam. Toen ze hem openklapte verschenen er op het scherm vier griezelige foto’s. De koningin zette haar bifocale bril op om ze beter te kunnen bekijken. Ze waren genomen in een forensisch onderzoekslaboratorium en toonden een onmiskenbaar mannelijke linkerhand en -pols. Onder de knokkels zaten blonde haartjes, de huid was lijkleek en opgezwollen, maar grotendeels ongeschonden. Het zag eruit als een griezelig toneelrekwisiet, of iets uit een feestwinkel waarmee je een grap uithaalt. Ze richtte haar aandacht op de laatste foto, waarop de pink was uitvergroet. Strak om het spookachtige vlees zat de gouden ring waar Rozie naar had verwezen. Hij was inderdaad ongebruikelijk: groot voor zijn soort, met een rood-zwarte ovale steen waarin een wapen was gegraveerd.

Rozie legde uit wat er was gebeurd. ‘De hand is gevonden door een meisje uit het dorp, Majesteit. Ik geloof dat ze met haar hond aan het wandelen was. Ze zijn nu bezig met de identificatie. Dat hoeft maar een paar dagen te duren, zelfs nu met de feestdagen. Ze denken dat hij misschien van een drugdealer is, want verderop op het strand is een tas met drugs gevonden. Ze denken dat het slachtoffer misschien is gekidnapt, en dat ze de hand hebben afgehakt als een soort waarschuwing, of misschien voor een losprijs. Het is met enig geweld gepaard gegaan, maar er is geen bewijs dat de eigenaar van deze hand dood is. Ze sluiten niets uit. Ze...’

‘Ik kan ze die moeite besparen,’ zei de koningin.

Rozie fronste haar wenkbrauwen. ‘U bedoelt?’

‘Dat niets uitsluiten. Dit is de hand van Edward St Cyr.’